

XÂY DỰNG LỰC LƯỢNG CÁCH MẠNG CHO ĐỜI SAU THEO DI CHUC CHỦ TỊCH HỒ CHÍ MINH

Đồng chí LÊ VĂN LƯƠNG

UV BCH TW Đoàn, Bí thư Tỉnh đoàn Nghệ An

52

năm đã
trôi qua,
kể từ
ngày Chủ

tịch Hồ Chí Minh vĩnh biệt chúng ta về với "thế giới người hiền" (02/9/1969), cùng với thời gian, Đảng và Nhân dân ta ngày càng nhận thức sâu sắc hơn về giá trị lịch sử và sự kết tinh trí tuệ của một nhà tư tưởng lỗi lạc được thể hiện trong bản Di chúc của Người.

Trong tư duy của Chủ tịch Hồ Chí Minh, chăm lo, giáo dục thế hệ trẻ, đào tạo, bồi dưỡng thế hệ cách mạng cho đời sau là một việc rất quan trọng và cần thiết. Ngay sau phần nói về Đảng, Chủ tịch Hồ Chí Minh căn dặn: "ĐOÀN VIÊN VÀ THANH NIÊN ta nói chung là tốt, mọi việc đều hăng hái xung phong, không ngại khó khăn, có chí tiến thủ. Đảng cần phải chăm lo giáo dục đạo đức cách mạng cho họ, đào tạo họ thành những người thừa kế xây dựng xã hội chủ nghĩa vừa "hồng", vừa "chuyên"". Bởi vì theo quan điểm của Người, muốn thúc đẩy tinh thần dân tộc, trước hết phải thúc đẩy thanh niên - một bộ phận quan trọng của dân tộc. Để hiện thực hóa tiềm năng đó, thì trước hết cần phải tập hợp thanh niên trong một tổ chức cách mạng. Người cho rằng: "Thanh niên ta rất hăng hái. Ta biết hợp lòng hăng hái đó lại và dù dắt đúng đắn thì thanh niên sẽ thành một lực lượng rất mạnh mẽ".

Với tầm nhìn của một lãnh tụ thiên tài, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã chỉ rõ những điểm mạnh, điểm yếu của thanh niên và vai trò đặc biệt quan trọng của thanh niên đối với tương lai, vận mệnh của dân tộc.

Thanh niên chính là lực lượng đồng đảo, năng động, sáng tạo, giàu nghị lực, khát vọng và ý chí vươn lên. Tuy nhiên, do tuổi đời còn trẻ, kinh nghiệm sống chưa có nhiều, nên thường hay vấp ngã, sai lầm; Đảng, Nhà nước và hệ thống chính trị phải thường xuyên chăm lo, bồi dưỡng, giáo dục đạo đức cách mạng, phẩm chất và năng lực cho thanh niên. Để họ xứng đáng là những người chủ tương lai của đất nước, là những cán bộ kế cận của Đảng, phải giáo dục, bồi dưỡng cho thanh niên có phẩm chất đạo đức và năng lực: có tài, có đức, vừa hồng, vừa chuyên. Đối với lực lượng thanh niên, Người yêu cầu phải tu dưỡng, rèn luyện, phấn đấu học tập để nắm lấy tri thức, bồi dưỡng ý chí nghị lực và tinh thần cách mạng, phục vụ Tổ quốc. Người nói:

"Nói chung thanh niên phải chuẩn bị làm người chủ nước nhà. Muốn thế phải ra sức học tập chính trị, kỹ thuật, văn hóa, trước hết phải rèn luyện và thấm nhuần tư tưởng xã hội chủ nghĩa, gột rửa cá nhân chủ nghĩa". Trong việc rèn luyện, tu dưỡng đạo đức cách mạng của thanh niên, Hồ Chí Minh chỉ ra cụ thể, đó là lý tưởng sống vì Tổ quốc, vì Nhân dân, kiên quyết vượt qua mọi khó khăn, thử thách, luôn xung phong, gương mẫu trong mọi công việc, hoàn thành mọi nhiệm vụ, thực hiện khẩu hiệu "Đâu cần thanh niên có, đâu khó thanh niên làm"; và "Đâu Đảng cần thì thanh niên có, việc gì khó thì thanh niên làm". Hồ Chí Minh căn dặn, mỗi người thanh niên phải luôn suy nghĩ về nhiệm vụ của mình trước Tổ quốc, trước nhân dân: "Nhiệm

vụ của thanh niên không phải là hỏi nước nhà đã cho mình những gì. Mà phải tự hỏi mình đã làm gì cho nước nhà! Minh phải làm thế nào cho ích nước lợi nhà nhiều hơn? Minh đã vì lợi ích nước nhà mà hy sinh phấn đấu chừng nào". Giáo dục đạo đức cách mạng cho thanh niên, để thanh niên có phẩm chất vừa hồng, vừa chuyên, trước hết là trách nhiệm của Đảng, của tổ chức Đoàn Thanh niên cộng sản Hồ Chí Minh và các thế hệ đi trước, phải thường xuyên quan tâm tới thanh niên.

Từ nhiều năm qua, để cụ thể hóa các chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước trong công tác chăm lo, bồi dưỡng lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống văn hóa cho thanh niên, Trung ương Đoàn TNCS Hồ Chí Minh đã triển khai nhiều văn bản chỉ đạo với nhiều nhóm giải pháp đồng bộ và toàn diện. Trong đó, việc xây dựng các tiêu chí, chuẩn mực đạo đức của thanh niên Việt Nam thời kỳ mới được đặc biệt quan tâm. Năm 2013, Trung ương Đoàn TNCS Hồ Chí Minh đã triển khai Cuộc vận động "Xây dựng giá trị hình mẫu thanh niên Việt Nam thời kỳ mới" với 03 tiêu chí nền tảng: "Tâm trong - Trí sáng - Hoài bão lớn" và được cụ thể hóa thành 12 tiêu chí cụ thể theo Kế hoạch số 131-KH/TWĐTN-BTG ngày 28/12/2018 của Ban Thường vụ Trung ương Đoàn khóa XI, đó là: (1) Có lý tưởng cách mạng, (2) Bản lĩnh vững vàng, (3) Giàu lòng yêu nước, (4) Đạo đức trong sáng, (5) Lối sống văn hóa, (6) Tuân thủ pháp luật, (7) Tiên phong hành động, (8) Sáng tạo không ngừng, (9) Học tập liên tục, (10) Có sức khỏe tốt, (11) Kỹ năng phù hợp, (12) Khát vọng vươn lên.

Nghị quyết Đại hội Đoàn tỉnh Nghệ An lần thứ XVII, nhiệm kỳ 2017 - 2022, xác định mục tiêu: "Xây dựng lớp thanh niên Nghệ An giàu lòng yêu nước, có bản lĩnh chính trị, lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống văn hóa, nghĩa tình, ý thức chấp hành pháp luật, kỷ luật, có tri thức, sức khoẻ, kỹ năng sống,

kỹ năng xã hội, năng lực nghề nghiệp, chuyên môn. Phát huy vai trò của thanh thiếu nhi trong học tập, lao động, sáng tạo, xung kích, tình nguyện, góp phần thực hiện thắng lợi Nghị quyết Đại hội Đảng, Đại hội Đoàn các cấp". Mục tiêu này chứa đựng những nội dung vận dụng tư tưởng của Chủ tịch Hồ Chí Minh về việc xây dựng lực lượng cách mạng vào thực tiễn xây dựng lớp thanh niên thế hệ mới trên quê hương của Người trong giai đoạn từ nay tới 2022 và nhiều năm sau.

Trong thời gian qua, Tỉnh đoàn Nghệ An cùng các cấp bộ Đoàn trong toàn tỉnh đã có những giải pháp, cách làm hay, đổi mới nội dung, hình thức giáo dục lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống văn hóa cho thế hệ trẻ như: Cuộc vận động Tuổi trẻ Nghệ An làm theo lời Bác, Tuyên dương Đảng viên trẻ tỉnh Nghệ An, Tuyên dương điển hình thanh niên tôn giáo tiêu biểu tỉnh Nghệ An, Tuyên dương điển hình thanh niên dân tộc thiểu số tỉnh Nghệ An... Đẩy mạnh triển khai giáo dục thanh thiếu nhi thông qua các phong trào hành động cách mạng như phong trào "Thanh niên tình nguyện" với các chiến dịch Mùa hè xanh, Hoa phượng đỏ, Kỳ nghỉ hồng, Hành quân xanh, phong trào "Tuổi trẻ sáng tạo" với các cuộc thi Sáng tạo khoa học kỹ thuật trong học sinh trung học, Ý tưởng thanh niên khởi nghiệp...; phong trào "Tuổi trẻ xung kích bảo vệ Tổ quốc". Từ những phong trào cách mạng tiêu biểu đã có nhiều công trình phần việc hết sức ý nghĩa gắn liền sức trẻ, lòng nhiệt huyết, trí tuệ của thanh niên Nghệ An như: Công trình mở đường vào bản Moi, xã Lục Dạ, huyện Con Cuông; Công trình xây dựng dòng chữ Đời đời nhớ ơn Bác Hồ vĩ đại trên núi Voi, huyện Nam Đàn; Công trình tu sửa dòng chữ Bác Hồ sống mãi trên núi Nhón, huyện Hưng Nguyên; Hàng cây Thanh niên Đời đời ơn Bác tại Nam Đàn; Hàng trăm ngôi nhà Khăn quàng đỏ, Nhà nhân ái; Hàng trăm km đường điện thắp sáng đường quê...

Tuy nhiên, việc xây dựng lực lượng cách mạng trong thế hệ thanh niên hiện nay và tương lai gặp phải những thách thức, rào cản, như: (1) Sự suy thoái về tư tưởng, đạo đức, lối sống của một bộ phận cán bộ, đảng viên có tác động mạnh mẽ đến tư tưởng của thanh niên, điều này đã được chỉ rõ trong Nghị quyết Trung ương 4 khóa XII: "Tình trạng suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống của một bộ phận cán bộ, đảng viên chưa bị đẩy lùi, có mặt, có bộ phận còn diễn biến tinh vi, phức tạp hơn; tham nhũng, lãng phí, tiêu cực vẫn còn nghiêm trọng, tập trung vào số đảng viên có chức vụ trong bộ máy nhà nước". (2) Âm mưu, thủ đoạn thực hiện các biện pháp "diễn biến hòa bình" của các thế lực thù địch ngày càng tinh vi, nhiều hoạt động núp bóng dân chủ, nhân quyền, tôn giáo nhằm vào giới trẻ được nhiều tổ chức. (3) Sự đứt gãy hệ giá trị, chuẩn mực văn hóa giữa các thế hệ. Đây là một hạn chế trong công tác chăm lo, phát triển con người mà Đại hội XII của Đảng cho rằng một trong những nguyên nhân là "tình trạng nhập khẩu, quảng bá, tiếp thu dễ dãi, thiếu chọn lọc sản phẩm văn hóa nước ngoài đã tác động tiêu cực đến đời sống văn hóa của một bộ phận nhân dân, nhất là lớp trẻ". (4) Sự trỗi dậy của những thói quen xấu. Với đặc điểm lịch sử di lên chủ nghĩa xã hội từ một nước nông nghiệp lác hậu, từng là thuộc địa của thực dân, đế quốc, con người Việt Nam bên cạnh những đức tính, phẩm chất tốt vẫn còn nhiều thói quen xấu: chủ nghĩa cơ hội, bè phái; hám danh; thiếu ý thức tuân thủ pháp luật; khả năng làm việc tập thể chưa cao... Vấn đề này vẫn tồn tại trong một bộ phận thanh niên khi mà ảnh hưởng bởi những văn hóa, trào lưu mới, sự quan tâm quá mức vào các thiết bị điện tử cá nhân ngày càng diễn biến theo chiều hướng thiếu tích cực.

Hiện nay, tình hình thế giới, khu vực đang diễn biến nhanh, phức tạp, khó lường, với nhiều yếu tố mới tác động trực tiếp đến sự nghiệp

xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Đại dịch Covid-19 và cuộc đấu tranh rất thành công để chống đại dịch này của toàn dân ta dưới sự lãnh đạo của Đảng, tổ chức thực hiện của Nhà nước đã thể hiện rõ tư tưởng xây dựng lực lượng cách mạng toàn dân của Chủ tịch Hồ Chí Minh “có dân là có tất cả”, “khó trăm lần dân liệu cũng xong”. Do vậy, việc nghiên cứu quán triệt quan điểm của Người về chăm lo bồi dưỡng thế hệ trẻ cách mạng cho đời sau là nhiệm vụ quan trọng và rất cần thiết của toàn Đảng, toàn dân và của thế hệ trẻ hôm nay. Từ thực tiễn công tác Đoàn và phong trào thanh thiếu nhi của tỉnh Nghệ An, Tỉnh đoàn Nghệ An đề xuất một số giải pháp sau đây:

Một là, tiếp tục kiên trì, đẩy mạnh và đổi mới công tác tuyên truyền, quán triệt học tập lý luận chính trị, chủ nghĩa Mác - Lê-nin, tư tưởng Hồ Chí Minh. Đây là điều cốt lõi cần thực hiện được trong toàn hệ thống tổ chức Đoàn, bởi những giá trị của chủ nghĩa Mác - Lê-nin, tư tưởng Hồ Chí Minh đã được chứng minh rõ ràng, sinh động trong thực tiễn cách mạng Việt Nam. Theo đó cần tăng cường triển khai việc dạy và học 4 bài học lý luận chính trị dành cho đoàn viên, thường xuyên phổ biến các chuyên đề học tập và làm theo học tập tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh trong cán bộ đoàn và đoàn viên, thanh niên; làm nghiêm việc bồi dưỡng lớp nhận thức về Đoàn để thực sự kết nạp được những đoàn viên thấm nhuần lý tưởng cách mạng của tổ chức Đoàn; định kỳ tổ chức các hội thi, sân chơi học thuật về chủ nghĩa Mác - Lê-nin, tư tưởng Hồ Chí Minh trong đoàn viên, thanh niên, đặc biệt là sinh viên.

Hai là, tiếp tục đổi mới, sáng tạo nội dung, hình thức các hoạt động của Đoàn với mục tiêu hướng đến việc phát huy chủ nghĩa yêu nước, tinh thần dân tộc, giá trị văn hóa, sức mạnh con người Việt Nam để khơi dậy ý chí, khát vọng vươn lên trong mỗi thanh thiếu nhi Nghệ An. Nhiều năm nay, Đoàn đề cao việc

đổi mới nội dung, hình thức tổ chức hoạt động của mình, tuy nhiên để thực hiện được chủ trương đó cần đến sức sáng tạo, tinh thần dám đổi mới và sự thấu hiểu của đội ngũ cán bộ Đoàn đối với đoàn viên, thanh thiếu nhi. Khi internet bùng nổ, các mạng xã hội đang xâm lấn mạnh mẽ vào đời sống của thanh thiếu nhi, Đoàn cần linh hoạt sử dụng các công cụ đó trong việc tuyên truyền, tổ chức các hoạt động trực tuyến nhằm tiếp cận, thu hút sự tham gia theo từng đối tượng mục tiêu. Bên cạnh đó, cần đầu tư, nghiên cứu làm mới các sân chơi vốn có theo hình thức mới mẻ hơn, thu hút hơn và có tính cạnh tranh hơn để thúc đẩy phát triển phong trào lao động, học tập, nghiên cứu khoa học, tình nguyện, văn hóa, nghệ thuật trong thanh thiếu nhi.Thêm nữa, vai trò, sức mạnh của thanh niên không phải là cái sẵn có, là bất biến và tất yếu. Muốn huy động sức trẻ thì phải tạo môi trường tốt nhất cho thanh niên cống hiến. Và thông qua lao động, tạo môi trường thực tiễn trải nghiệm sẽ góp phần định hướng giá trị và nhân cách của mỗi người trẻ, giúp họ trân quý hơn giá trị của mình. Các cấp bộ đoàn cần triển khai sâu rộng, sáng tạo các phong trào hành động cách mạng của Đoàn, hỗ trợ thanh niên khởi nghiệp, thi đua thực hiện thắng lợi các nhiệm vụ kinh tế - xã hội. Tham gia giải quyết các vấn đề bức xúc của địa phương, từ đó thanh niên sẽ nhìn đầy đủ hơn, tích cực hơn về vai trò, vị trí, khả năng và giá trị cống hiến của mình.

Ba là, tổ chức Đoàn với vai trò, vị trí của mình phải tích cực hơn nữa trong việc xây dựng Đảng, hệ thống chính trị trong sạch, vững mạnh vì đất nước, vì nhân dân. Quán triệt nghiêm đội ngũ cán bộ Đoàn các cấp thực hiện việc nêu gương trước đoàn viên, thanh niên, thực hiện đúng quy định về những điều cán bộ đoàn nên làm, không nên làm và theo Chỉ thị 01 CT/TWĐTN ngày 17/5/2013 của Ban Thường vụ Trung ương Đoàn về việc tăng cường rèn luyện tác

phong, thực hiện lề lối công tác của cán bộ Đoàn. Mỗi đoàn viên, thanh niên gắn việc tu dưỡng, rèn luyện đạo đức với thực tiễn hoạt động học tập, lao động, công tác, trong các mối quan hệ của bản thân. Việc tự tu dưỡng, rèn luyện đạo đức đòi hỏi thanh niên phải biết rèn luyện mình trong thực tiễn xã hội. Thanh niên cần phải dám mình trong thực tiễn, chủ động tham gia các hoạt động chính trị - xã hội do tổ chức Đoàn, Hội các cấp tổ chức; quan tâm thường xuyên đến công việc của các cấp ủy đảng, chính quyền địa phương, cơ quan, đơn vị; tránh tình trạng “nhạt đảng, khô đoàn, xa rời chính trị”.

Bốn là, cần xây dựng tổ chức Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh vững mạnh về chính trị, tư tưởng, tổ chức, thực sự là đội dự bị tin cậy của Đảng, hạt nhân chính trị của phong trào và các tổ chức Thanh niên Việt Nam. Việc phát huy vai trò nòng cốt chính trị của tổ chức Đoàn trong các tổ chức Hội Liên hiệp Thanh niên Việt Nam, Hội Sinh viên Việt Nam, vai trò phụ trách Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh là rất cần thiết, bởi thông qua các tổ chức Hội, Đội sẽ góp phần củng cố, xây dựng lực lượng đoàn viên đồng đảo, chất lượng.

Thanh niên là rường cột của nước nhà, chủ nhân tương lai của đất nước, là lực lượng xung kích trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, một trong những nhân tố quyết định đến sự thành bại của sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa, hội nhập kinh tế quốc tế, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa. Việc giáo dục đào tạo thanh niên vừa hồng vừa chuyên theo tư tưởng Hồ Chí Minh là một vấn đề lớn, vừa có tính cấp thiết trước mắt, vừa có ý nghĩa chiến lược lâu dài; đó thực sự là nhiệm vụ của toàn Đảng, toàn dân và của các cấp bộ Đoàn, góp phần đưa nước ta sánh vai các cường quốc năm châu như lòng mong mỏi của Chủ tịch Hồ Chí Minh kính yêu trong Di chúc và sự kỳ vọng của Đảng ta đối với thanh niên./.